

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
(online формат)**

Генеральний інформаційний партнер –
платформа «Аксемедін»

**Конференцію внесено до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів
і науково-практичних конференцій МОЗ та НАМН України**

**09 жовтня 2020 року
Київ**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

**БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ
ТА ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(online формат)**

Електронне видання

Київ - 2020

УДК: 614.25:615.1:378.22.001.73

Безперервний професійний розвиток лікарів та провізорів в умовах реформування системи охорони здоров'я (9 жовтня 2020 року). МОЗ України, Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.- Київ : НМАПО імені П. Л. Шупика, 2020.- 495 с.

До збірника увійшли тези доповідей, що містять теоретичні та практичні результати наукових досліджень і розробок учасників науково-практичної конференції, присвячені питанням світових тенденцій безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів; реформи системи підготовки медичних кадрів; сучасних технологій у системі підготовки медичних і фармацевтичних кадрів; сучасних інформаційних технологій у медичній освіті; питанням віртуалізації освіти; актуальним психологічним проблемам лікарів і провізорів на сучасному етапі розвитку охорони здоров'я; педагогіко-психологічним аспектам підготовки лікарів і провізорів та збереженню здоров'я соціуму; психологічним аспектам діяльності лікаря в кризових ситуаціях (зокрема, в умовах пандемії COVID-19); етико-правовим проблемам і пріоритетам розвитку медичної та фармацевтичної освіти; правовим та етичним аспектам реформування системи охорони здоров'я; розвитку галузі охорони здоров'я в контексті правової системи України.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за науковий та літературний зміст опублікованих матеріалів несуть їхні автори. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Збірник матеріалів підготовлено до друку кафедрою педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. Електронний варіант збірника розміщено на сайті НМАПО імені П.Л. Шупика за посиланням: https://nmapo.edu.ua/zagruzka2/CPD_conference_NMAPO_2020.pdf.

При передруку публікацій посилання на збірник обов'язкове.

Редакційна колегія:

Вороненко Юрій Васильович

ректор НМАПО імені П. Л. Шупика, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор (голова редакційної колегії)

Вдовиченко Юрій Петрович

перший проректор НМАПО імені П. Л. Шупика, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор,

Бабінцева Лариса Юріївна

декан факультету підвищення кваліфікації викладачів, доктор біологічних наук, кандидат фармацевтичних наук, доцент

Краснов Володимир Володимирович

завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

П'янківська Людмила Володимирівна

старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Юрковська Лідія Геннадіївна

старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

Доступ до відеоматеріалів конференції відкритий за посиланням:

<https://youtu.be/4dkAYSiXm28>

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Вороненко Юрій Васильович – ректор НМАПО імені П. Л. Шупика, академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України

Заступник голови:

Краснов Володимир Володимирович – завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

Члени комітету:

Вдовиченко Юрій Петрович – перший проректор НМАПО імені П. Л. Шупика, член-кореспондент НАМН України, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений лікар України

Толстанов Олександр Костянтинович – проректор з науково-педагогічної роботи НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України

Бабінцева Лариса Юріївна – декан факультету підвищення кваліфікації викладачів, доктор біологічних наук, кандидат фармацевтичних наук, доцент

П'янківська Людмила Володимирівна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Юрковська Лідія Геннадіївна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

П'янківська Людмила Володимирівна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук

Модератор:

Краснов Володимир Володимирович – завідувач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

Співмодератор:

Юрковська Лідія Геннадіївна – старший викладач кафедри педагогіки, психології медичного та фармацевтичного права НМАПО імені П. Л. Шупика

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	24
ректора НМАПО імені П. Л. Шупика, академіка НАМН України, Юрія Васильовича Вороненко	
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	26
декана факультету підвищення кваліфікації викладачів НМАПО імені П. Л. Шупика Лариси Юріївни Бабінцевої	
ДОПОВІДІ ВІДПОВІДНО ДО ПРОГРАМИ КОНФЕРЕНЦІЇ.....	33
ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕДАВАННЯ ЗНАНЬ ПРИ БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	33
Мінцер О. Бабінцева Л.	
ПІСЛЯДИПЛОМНА МЕДИЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	38
Волосовець О.	
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ І ЛІКУВАННЯ COVID-19	41
Заліська О. Січкоріз О. Семенов О. Слабий М. Максимович Н. Колач Т.	
НОВІ ВИКЛИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ ПРИ БЕЗПЕРЕРВНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ	43
Краснов В.	
АНДРАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ МАГІСТРАНТІВ-ФАРМАЦЕВТІВ	46
Трохимчук В. Давтян Л. Коритнюк Р. Убогов С. Гульпа В. Дроздова А. Соловйов С.	
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	51
Іващук С. Сидорчук Л.	

НООПАРАДИГМА ПОСТПАНДЕМІЧНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ ОСВІТИ І ЕКОРЕЙТИНГІ УНІВЕРСИТЕТІВ	54
Кірик Т. Корсак К.	
ВІДОБРАЖЕННЯ ЗМІНИ ПАРАДИГМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ	58
Апанасенко Г. Владимирова Н. Волгіна Л. Куртян Т. Морозов М. Петренко І. Пархоменко Ж.	
THE FEATURES AND PRIORITIES OF CONDUCTING CLASSES IN THE REMOTE FORMAT IN PREPARATION FOR THE OSCE IN OBSTETRICS AND GYNECOLOGY IN THE COVID-19 ERA	61
Konkov D. Klivak V.	
СУЧАСНІ ІТ-РІШЕННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД СУМДУ	64
Зубань Ю. Мелеховець О. Лобода А.	
НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВИХ І ЦИВІЛЬНИХ ЛІКАРІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ЗА ТЕМОЮ ПРОФІЛАКТИКИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	68
Древіцька О. Сиропятов О. Мажбіц В.	
СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЯК КОМУНІКАТИВНА ПРАКТИКА: ФІЛОСОФСЬКИЙ КОМЕНТАР	72
Бойченко Н. Пустовіт С.	
ЗМІСТОВІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	77
Касьянова О. Разумна А. Стриженко Т. Зюзько В.	
АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМИ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ- ЛАБОРАНТІВ: РИЗИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	81
Сергієнко Л. Колядінцев В. Клименко В.	

ЗМІНА ПАРАДИГМИ ВИКЛАДАННЯ НЕОНАТОЛОГІЇ ЛІКАРЯМ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ	85
Шунько Є.	
Лакша О.	
Кончаковська Т.	
Краснова Ю.	
Костюк О.	
Бєлова О.	
Сіренко О.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОЗИТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ЕТЕПАХ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МЕДИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ	89
Юрковська Л.	
СЕКЦІЯ: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ	94
ПІДГОТОВКА ДИТЯЧИХ ОТОЛАРИНГОЛОГІВ В УКРАЇНІ	94
Косаковський А.	
Синяченко В.	
Лайко А.	
Гавриленко Ю.	
Косаківська І.	
Бредун О.	
ПОРІВНЯННЯ ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ TED TALKS З ТРАДИЦІЙНИМИ АКАДЕМІЧНИМИ ЛЕКЦІЯМИ	98
Бабкіна Т.	
Смирнова Г.	
Гладка Л.	
ФОРМУВАННЯ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ УРОГЕНІТАЛЬНИХ МІКСТ-ІНФЕКЦІЙ У СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ СТАРШИХ КУРСІВ	100
Корчинська О.	
Бисага Н.	
ВАГІТНІСТЬ ТА ПОЛОГИ У ЖІНОК З ДЕФІЦИТОМ ВІТАМІНУ D	105
Лоя Н.	
Корчинська О.	
КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ МАРКЕРИ ПЕРЕБІГУ ПОЗАЛІКАРНЯНОЇ ПНЕВМОНІЇ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ	108
Дудник В.	
Пасік В.	

STRATEGY AND PRINCIPLES OF CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF MEDICAL SPECIALISTS	112
Shuper V. Shuper S. Reva T. Trefanenko I. Shumko H.	
НАУКОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ ЯК ЗАСОБУ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСНОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В БЕЗПЕРЕРВНІЙ ОСВІТІ ФАХІВЦІВ З КЛІНІЧНОЇ БІОХІМІЇ	116
В'юницька Л.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЛІКАРІВ ОНКОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	120
Гордійчук П.	
ОСОБЛИВОСТІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ПАТОЛОГОАНАТОМІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЦИНИ ТА ПАНДЕМІЇ COVID19	125
Дядик О. Заріцька В. Бекетова Ю. Шатрова К. Іркін І.	
ПРІОРИТЕТИ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОВІЗОРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	127
Барчук О. Заліська О. Максимович Н. Семенов О.	
НОВІ ПРІОРИТЕТИ У КЛЮЧОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЯХ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ	129
Блавацька О. Литвин О.	
ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗГІДНО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ (UEMS) З ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В РАКУРСІ НОВОЇ ДЛЯ УКРАЇНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНТЕРВЕНЦІЙНА КАРДІОЛОГІЯ» ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ АДАПТАЦІЇ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ	131
Ященко Н. Зеленчук О. Судакевич С. Хохлов А. Тодуров Б.	

ВКЛАД В МЕДИЦИНУ ТА ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОРСАКОВА С. С. (ДО 120-РІЧЧЯ З ДНЯ ПАМ'ЯТІ) Невмержицька Н.	135
СЕКЦІЯ: РЕФОРМА СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	140
МОТИВАЦІЯ ЛІКАРІВ ДО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ: ВІД ЧИННИКІВ ДО КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ	140
Вороненко Ю.	
Гульчій О.	
Захарова Н.	
Балашов К.	
РЕФОРМА ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	144
Єрошкіна Т.	
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИШОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЗАКЛАДІВ (ФАКУЛЬТЕТІВ) ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ З ПИТАНЬ КЛІНІЧНОЇ ДІЄТОЛОГІЇ	148
Анохіна Г.	
Лопух І.	
Коруля І.	
Харченко В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ – ОРТОПЕДІВ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНИЙ СТОМАТОЛОГІЇ ІС НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА	153
Біда В.	
Дорошенко О.	
Радько В.	
Омельяненко О.	
Клочан С.	
Іванович П.	
Григорович О.	
СОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИШОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ»	159
Дорошенко О.	
Павленко О.	
Волосовець Т.	
Дорошенко М.	

ЗНАЧЕННЯ НОВИХ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ КАДРІВ В УКРАЇНІ	163
Дуб Н. Головчак М.	
КРИВА НАВЧАННЯ ЕНДОУРОЛОГІЧНИХ МАНІПУЛЯЦІЙ	166
Федорук О. Зайцев В. Ілюк І. Владиченко К. Степан В. Візнюк В. Широкий В.	
ЗНАЧЕННЯ МЕТОДІВ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	169
Голованова І. Белікова І. Ляхова Н.	
НОВІ НАПРЯМКИ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ ВИМОГ	173
Іващенко О. Вербицький І. Крамарева О.	
АКТУАЛЬНІ ВЕКТОРИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	174
Івнев Б. Осокіна О. Кабанцева А.	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ	178
Павленко С. Пелипенко О. Півень Ю. Ковальов О.	
РОЛЬ СОЦІОГУМАНІТАРНИХ НАУК В ЕПОХУ БІОМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	182
Поцулко О.	
APPROPRIATE FOREIGN LANGUAGE QUALIFICATION AS AN INTEGRAL COMPONENT OF MEDICAL EDUCATION REFORM IN UKRAINE	186
Turtmys O.	
ДОСВІД АДАПТИВНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІСЛЯ ДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРСЬКИХ КАДРІВ З ПИТАНЬ МЕДИЦИНИ ПРАЦІ	189
Варивончик Д. Демецька О. Копач К. Безвербний П. Еджибія О.	

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗНАТЬ З БІОСТАТИСТИКИ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	194
Грузєва Т. Іншакова Г.	
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	198
Костюк О.	
МОЖЛИВОСТІ КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ № 1 НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ДИТЯЧИХ ЛІКАРІВ	201
Охотнікова О. Усова О. Ошлянська О. Яковлева Н. Ткачова Т. Поночевна О. Шарікадзе О.	
АНАЛІЗ НАПРЯМКІВ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	205
Панфілова Г. Цурікова О.	
РЕФОРМА СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ОРТОПЕДІВ–ТРАВМАТОЛОГІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	208
Процик А. Герцен Г. Білоножкін Г. Мовчан О. Остапчук Р.	
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ХІРУРГІЇ	212
Саволюк С.	
ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	217
Харченко Н. Коруля І. Харченко В.	
ПІДГОТОВКА КАПЕЛАНІВ ДЛЯ ПОТРЕБ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ	219
Убогов С.	

СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ І ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КАДРІВ	224
ЗАПРОВАДЖЕННЯ МОДУЛЬНОГО ПІДХОДУ У ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ НАВЧАННІ З СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ	224
Мішалов В.	
Хохолева Т.	
Гуріна О.	
Петрошак О.	
Москаленко В.	
ВИКОРИСТАННЯ АНІМАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ДИТЯЧОЇ ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ	227
Косаковський А.	
Бредун О.	
Синяченко В.	
Косаківська І.	
Гавриленко Ю.	
Бредун С.	
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ МЕДИЧНОЇ ВІРУСОЛОГІЇ	230
Дзюблик І.	
Александріна Т.	
Соловйов С.	
Ковалюк О.	
РОЛЬ ДІДЖІТАЛІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ	234
Анчева І.	
ФАРМАЦЕВТИЧНІ КОМП'ЮТЕРНІ БАЗИ ЗНАНЬ ЯК ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДИДАКТИКИ	238
Бойко А.	
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ ВНМУ ІМЕНІ М.І. ПИРОГОВА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ	240
Черепакіна Л.	
Медражевська Я.	
Кулешов О.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	243
Гаджула Н.	
Черепакха О.	
Пилипюк О.	
Квірікашвілі А.	

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ У СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ	246
Калашченко С. Гринзовський А. Дюдіна І. Мартиненко С.	
СУЧАСНЕ ПІСЛЯДИПЛОМНЕ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ ЛІКУВАННЯ ОПКІВ, ЇХ НАСЛІДКІВ, РЕКОНСТРУКТИВНО-ВІДНОВНОЇ, ПЛАСТИЧНОЇ ТА ЕСТЕТИЧНОЇ ХІРУРГІЇ	249
Козинець Г. Жернов О. Пінчук В. Циганков В. Кебуладзе І. Шендрик В.	
ПОДОЛАННЯ ЦИФРОВОГО РОЗРИВУ У ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАКОЛОГІЯ». ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ	253
Кравцова Н.	
СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІД ЧАС ПЕРЕХОДУ НА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ЛАТИНСЬКА МОВА ТА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ» У ХНМУ	256
Литовська О.	
УМІННЯ ПРАЦЮВАТИ З E-HEALTH ТА ТЕЛЕМЕДИЧНИМИ СИСТЕМАМИ ЯК ПОКАЗНИК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНІСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ	260
Орду К.	
СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ З ПИТАНЬ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	265
Подаваленко А. Зеленська Л.	
FROM OFFLINE TO ONLINE: MODIFYING THE STRATEGIES OF TEACHING HISTORY OF PHARMACY	269
Razdorskaya O.	
DISTANCE LEARNING AT THE DEPARTMENT OF PROSTHETIC STOMATOLOGY IN NATIONAL PIROGOV MEMORIAL MEDICAL UNIVERSITY	274
Romashkina O.	
МОЖЛИВОСТІ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ	277
Семеняк А. Андрієць О. Ніцович І.	

ПЕРШИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ У ФОРМАТІ ONLINE	279
Середюк Н. Вакалюк І. Деніна Р. Барила Г. Барила Н. Волинський Д.	
ФОРМУВАННЯ УМІНЬ І НАВИЧОК У БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ЙОДНОГО ДЕФІЦИТУ	282
Сорокман Т. Бачу М.	
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	285
Сорокман Т. Бачу М.	
ELABORATION OF KNOWLEDGE ASSESSMENT METHODS OF FINAL-YEAR STUDENTS OF MEDICAL UNIVERSITIES	288
Voloshin A. Osychnyuk L. Chumak O. Rakova K.	
ТЕХНОЛОГІЯ ПОРТФОЛІО — ВАЖЛИВА СКЛАДОВА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОВІЗОРІВ	291
Білан О. Кухар О. Новикова Л.	
УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІНА МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	297
Видиборець С. Пісоцька Л. Попович Ю.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ЛІКАРІВ ІНТЕРНІВ ОРТОПЕДІВ- ТРАВМАТОЛОГІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	301
Герцен Г. Мовчан О. Процик А. Дибкалюк С. Білоножкін Г.	
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ	304
Гриньків Я. Заліська О. Блавацька О.	

КЛІНІЧНА ЛЕКЦІЯ І ІЇ МІСЦЕ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	306
Мулярчук О. Андріяка А. Борисенко Д. Видиборець С.	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ НА ПРИКЛАДІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ЕТАПУ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	310
Танцюра Л. Кисельова І. Біляєв А.	
ПЛАТФОРМ EDMODO ТА MOODLE ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	313
Трефаненко І. Соловйова О. Рева Т. Шумко Г. Шупер В.	
БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ЛІКАРІВ РАДІОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	317
Щербіна О. Коваленко Ю.	
ОКРЕМІ СКЛАДОВІ НА ШЛЯХУ ДО ПОБУДОВИ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	320
Трет'якова А.	
СЕКЦІЯ: СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	322
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ПОЄДНАНІ З ОЧНОЮ ФОРМОЮ - НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ- СТОМАТОЛОГІВ	322
Білоклицька Г. Центіло Т.	
НОВІ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ І СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ	327
Владимиров О. Губенко В. Владимирова Н. Ткаліна А. Федоров С. Голик В.	

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ЯК СПОСІБ ОСЯГНУТИ НЕОСЯЖНЕ	329
Черняк М. Корчинська О.	
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ УРЯДОВОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ ЛІКИ» У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПРОВІЗОРІВ	334
Гуз В. Заліська О. Максимович Н.	
ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ ІЗ ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ НАД ДІТЬМИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	335
Богуцька Н.	
THE USE OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES IN EXTRACURRICULAR ACTIVITY OF MEDICAL STUDENTS	339
Kushniryk O.	
ВИВЧЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	342
Мельник Н.	
РОЛЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА СПІЛКУВАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	344
Ніцович І. Семеняк А.	
З ДОСВІДУ ВІДДАЛЕНОГО ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ НАУКИ	349
Рашиді Б.	
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	352
Сливка Н. Лукашів Т.	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ	357
Волосовець А. Зозуля І. Боброва В.	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА	358
Біда В. Дорошенко О. Радько В. Клочан С. Оснач Р. Паливода І. Омельяненко О.	

ВИКОРИСТАННЯ MS TEAMS ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	360
Строїтелева Н. Дмитрієв В. Іванькова Н.	
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ПРИ ЗМІШАНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	364
Трефаненко І. Гречко С. Соловйова О.	
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ СИМУЛЯТОРІВ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ	368
Круглова О. Руденко І. Гайдаш О. Ігнатова А. Саламадзе О. Самарцев В. Смирнова Н. Ребрик І.	
СЕКЦІЯ: ПИТАННЯ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	371
ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МЕДИКІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 В СІНГАПУРІ	371
Дуда О. Бойко В. Коцюбайло Л. Манжелєєва І. Вега А.	
СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО КОНТЕНТУ З ІНФОРМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	374
Чалий О. Кривенко І. Чалий К.	
МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З УРОЛОГІЇ	379
Федорук О. Зайцев В. Ілюк І. Владиченко К.А. Степан В. Візнюк В. Широкий В.	

ПОДОЛАННЯ АГРЕСИВНОСТІ СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	381
Костишин З.	
Костишин А.	
Лукач У.	
Кіндрат Г.	
Кіндрат І.	
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПСИХІАТРІЇ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНОВІРУСУ	384
Русіна С.	
Нікоряк Р.	
ПРОБЛЕМИ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	388
Тодоріко Л.	
Підвербецька О.	
Сем'янів І.	
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛИКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ- ІНТЕРНІВ	391
Юзько О.	
СЕКЦІЯ: АКТУАЛЬНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	394
СТАНОВЛЕННЯ САМОСВІДОМОСТІ ЛІКАРІВ – АКТУАЛЬНА ПСИХОЛОГІЧНА І ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	394
Ерошкіна Т.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРІВ ПРИ РОБОТІ З ПАЦІЄНТАМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	397
Чорний О.	
ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ЖІНОК-ЛІКАРІВ У КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ	401
Рохлецова Ю.	
ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНИТОРИНГУ РІВНЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	405
Барзилович А.	
RESEARCH OF THE LEVEL OF PSYCHOLOGICAL CLIMATE IN PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL TEAMS	410
Teterich N.	
Podgaina M.	
Kurylenko Y.	

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	413
Юрценюк О.	
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕОДОРА ШВАННА (ДО 210 РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)	417
Невмержицька Н.	
СЕКЦІЯ: ПЕДАГОГІКО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СОЦІУМУ	421
ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ	421
Могильник А.	
Бодулев О.	
Адамчук Н.	
"ТОЛЕРАНТНІСТЬ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ" ПРИ ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕДИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	425
Ільницька Л.	
НОМОФОБИЯ В АСПЕКТІ ВІРТУАЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	428
Лисенко О.	
ФАСИЛІТАЦІЯ В ПЕДІАТРІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЛІКУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	431
Тарнавська О.	
ДАНІ ПСИХОГІГІЄНИЧНОЇ ОЦІНКИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ УРАХУВАННЯ ПІД ЧАС ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ	435
Сергета І.	
Стоян Н.	
Панчук О.	
Дреженкова І.	
PECULIARITIES OF TEACHING SELECTIVE DISCIPLINES FOR FOREIGN STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF ORTHOPEDIC DENTISTRY IN TERNOPIL NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY	439
Demkovych A.	
РОЛЬ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ- МЕДИКІВ У ВИБОРІ ЇХ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ	441
Біцька І.	
Романуха В.	
THE PECULIARITIES OF THE DISTANCE LEARNING INFLUENCE ON STUDENTS' HEALTH	446
Dunaiev O.	
Grygorian E.	
Gubin M.	
Sokol V.	

УПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ПІДХОДІВ ГІГІЄНИ ПРАЦІ В ПРОЦЕС ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	448
Дибкалюк С. Герцен Г. Процик А. Мовчан О. Білоножкін Г. Остапчук Р. Штонда Д.	
РЕГУЛЯЦІЯ СТАНУ ТРИВОЖНОСТІ ТЯЖКОХВОРИХ ДІТЕЙ	455
П'янківська Л.	
СЕКЦІЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ (ЗОКРЕМА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19).....	461
ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ РОБОТИ ЛІКАРЯ ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНОЇ СЛУЖБИ В КАРАНТИННИХ УМОВАХ У ЗВ'ЯЗКУ З ПАНДЕМІЄЮ SARS-COV-2	461
Василик В. Господарьов Д. Мацькевич В. Юркевич І.	
ЧИННИКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПЕРЕНАПРУЖЕННЯ ОТОЛАРИНГОЛОГІВ ТА РАДІОЛОГІВ В УМОВАХ РОБОТИ ПРИ ПАНДЕМІЇ COVID-19	465
Мацькевич В. Фіщук Р. Камишний О. Ленчук Т. Луцак О.	
МОРАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ В ПРОГРАМІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»	469
Донік О. Литвинова Л. Гречишкіна Н. Артемчук Л.	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПРИКАРПАТТЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	472
Матвіюк О. Пришляк О. Бойчук О. Гуровська Н.	
INFLUENCE OF THE DISTAL LEARNING ON THE PSYCHOLOGICAL CONDITION OF ENGLISH-SPEAKING STUDENTS OF STOMATOLOGICAL FACULTY OF VINNYTSYA NATIONAL PIROGOV MEMORIAL MEDICAL UNIVERSITY	476
Romashkina O.	

ХАРАКТЕРИСТИКА ПСИХО-ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ МОЛОДИХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	479
Похилько В. Цвіренко С. Адамчук Н. Чернявська Ю. Бодулев О.	
СЕКЦІЯ: ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ	483
THE ACTUALITY OF TEACHING LAW TO DOCTOR OF GENERAL PRACTICE- FAMILY MEDICINE WHILE STUDYING DERMATOVENEREOLOGY	483
Denysenko O. Perepichka M. Karvatska Y.	
ГЕНЕЗИС СФЕРИ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНИ	486
Бухтіярова І.	
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ ЛІКИ» ЯК ВАЖЛИВОГО НАПРЯМКУ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	490
Панфілова Г. Богдан Н.	
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	492
Мозоль Н.	

Список використаних джерел

1. Вороненко, Ю. В., Зозуля, І. С., Вишнякова, О. Б. Гош, Р. І., Смаглюк, О. Є. (2013). Підготовка науково-педагогічних кадрів в НМАПО імені П.Л.Шупика в 2012 році. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П. Л. Шупика, (22(1)), 5-9.
2. Про внесення змін і доповнень до Тимчасових правил прийому до магістратури в медичних вищих навчальних закладах (Наказ МОН України) № 295 (1996).
3. Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації (Наказ МОН України) № 744 (2002).
4. *Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (2017)*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародної участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ. 18-19 травня, 2017, Тернопіль, Україна: року. ТДМУ.
5. Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів (Постанова) № 309 (1999).
6. Про затвердження Положення про клінічну ординатуру (Наказ). № 12. (1998).
7. Про вищу освіту (Закон України). № 1556-VII. (2019).

РЕГУЛЯЦІЯ СТАНУ ТРИВОЖНОСТІ ТЯЖКОХВОРИХ ДІТЕЙ

П'янківська Л.

*кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права
НМАПО імені П. Л. Шупика, Україна*

<https://orcid.org/0000-0001-9086-271X>

Автором розглянуто актуальну проблему регуляції стану тривожності тяжкохворих дітей. Охарактеризовано тривожний тип відношення до хвороби. Представлено особливості взаємодії лікаря, медичного персоналу при проявах тривожності у дитини-пацієнта. Наведено практичні рекомендації щодо регуляції тривожності при роботі з тяжкохворими дітьми.

Ключові слова: тривожність, тяжкохворі діти, нозогенія, тип відношення до хвороби, особливості взаємодії «лікар-пацієнт».

Одним із найактуальніших деструктивних психічних станів особистості хворої дитини є тривожність. Вона з'являється у неї тоді, коли не задовольняється головна потреба – потреба у безпеці. Проблема тривожності хворої дитини тісно пов'язана з її станом здоров'я, довірою та міжособистісними взаємостосунками з членами родини, лікарями та медичним персоналом, а також безпосередньо впливає на її психоемоційний стан та на сам перебіг захворювання.

Уперше у психологічну науку поняття «тривожність» було введено З. Фрейдом у 1925 році. у «Психологічному словнику» тривожність визначається як індивідуальна психологічна властивість особистості, що виявляється у її схильності до частих й інтенсивних переживань стану тривоги при низькому порозі її виникнення [2].

Науковець М. Левітова констатує, що тривожність є психічним станом, який виражається через занепокоєння і хвилювання при можливих неприємностях [8]. Вчений Дж. Келлі, різнобічно розглянувши проблему тривожності, зазначає, що вона є результатом усвідомлення того, що існуючі конструкти поведінки є не дієвими у передбаченні та переборюванні всіх подій з якими зіштовхується людина. Саме нездатність прогнозувати ситуацію викликає почуття безпорадності, незахищеності [5]. Ці характеристики тривожності також притаманні хворим дітям.

Ф. Березін акцентує увагу на тому, що тривожність, зазвичай, є підвищеною у осіб при нервово-психічних та важких соматичних захворюваннях [1, с. 176]. За результатами власних досліджень він виокремлює ряд основних проявів тривожності: відчуття внутрішньої напруженості, власне тривога як почуття небезпеки, гіперестезичні реакції, страх, неусвідомленість безпосередніх причин тривоги, відчуття невідворотності подій, тривожно-боязке збудження [1, с. 112]. Вчені А. Лічко, Н. Іванов у своїй класифікації виділяють тривожний тип відношення до хвороби [6], а І. Вітенко, І. Спіріна – класифікують тривожність як нозогенію [7].

Тривожність загалом є складною реакцією і може проявлятися дwoяко: приховано, тобто певною мірою усвідомлено, але вираженим спокоєм чи специфічністю у поведінкових виявах або відкрито – як усвідомлено пережита та така, що проявляється у вигляді тривоги.

При тривожному ставленні до хвороби у дітей-пацієнтів, залежно від їх віку, індивідуально-характерологічних властивостей та особливостей захворювання спостерігаються часті хвилювання щодо перебігу хвороби, маніпулятивних процедур, наслідків призначеного лікування, можливих ускладнень чи побічних реакцій тощо. Також прослідковуються зміни психоемоційного стану та поведінки у вигляді зниженого фону настрою та активності, пригніченості, постійного занепокоєння, що можуть переходити у депресивні прояви. Діагностуються такі соматичні симптоми як: підвищена втомлюваність, деконцентрація уваги, розлади сну, нічні жахи тощо. Водночас, саме захворювання дитини також може продукувати тривогу, що призводить до підсилення однойменної акцентуації характеру [4; 6].

Лікарі знають, що у тяжкохворих дітей часто зустрічається тривожний стан. Слід зазначити, що саме не інформованість дитини або відсутність розмов з приводу невтішних новин не тільки про хворобу, але і про смерть приводять до зростання у неї тривожності й страхів. Саме «закритість» у обговоренні переживання може ускладнювати надання допомоги. Дослідники С. Леслі, Е. Шемеш порівнюють це з відсутністю адекватної терапії больового синдрому.

Тяжкохворі діти позитивно реагують на буденність, відкритість у спілкуванні, підтримку і певні обмеження, але їм важко даються зміни, невизначеність та ускладненні й конфліктні міжособистісні стосунки. Проста зміна умов перебування та оточення позитивно впливає на їх стан, а ресурси соціальної «підтримки» – є аналогом ліків.

Водночас, не всі лікарі знають та звертають увагу на те, що тяжкохворі діти нічим не відрізняються від інших, але їх життя пов'язане зі змінами та невизначеністю в яких потрібно якнайкраще пристосувати як дитину так і членів її сім'ї. Слід акцентувати увагу саме на тому, що діти проявляють неймовірну пластичність й загалом можуть справлятися із реалістичною інформацією, але важче переживають брехню та нещирість. Тривожність лікаря і членів родини є шкідливими для дитини.

Вітчизняні психологи-науковці В. Зливков та С. Лукомська вважають, що при тривожному ставленні до хвороби пацієнти потребують «материнського» підходу від медичного працівника [4]. Тяжкохворі діти потребують уваги, постійного спілкування, підбадьорювання й підтримки, а також пояснення стратегій лікування й процедур, що загалом сприяють зниженню у них хвилювання. Саме довіра і безпосереднє спілкування допомагає зрозуміти лікарю причини занепокоєння та тривоги у дитини

й дає можливість їй проговорити свої відчуття й обговорити проблемні питання з лікарем чи батьками.

Лікар Джастін Емері для регуляції стану тривожності при роботі з тяжкохворими дітьми надає наступні практичні поради [3]:

1. Необхідно слухати дитину та при цьому виявляти мужність до почуті від неї інформації чи поставленого складного запитання. Усе це дуже важливо для дитини і матиме терапевтичний вплив тоді, коли лікар слухаючи її – намагатиметься зрозуміти думки, почуття, тривожні думки, страх.

2. Доцільно нормалізувати стан дитини-пацієнта, хоча реально важко сприймати та діяти, коли дитина є тяжкохворою. Потрібно знати, що для цього є багато способів та можливостей. Робіть життя такої дитини більш адаптованим до звичного для неї та вносьте зміни тільки при необхідності. Формулюйте зрозуміло ваші думки й можливі очікування. Пояснюйте, що тривожність є нормальним станом будь-якої людини, навіть хворої. Розуміння цього дитиною допомагає їй по-іншому відноситися до себе та сприймати ситуацію.

3. Ефективною є робота з деструктивними думками. При тривожних деструктивних думках тяжкохворої дитини доречними є довірлива розмова та пояснення. Саме аналіз і спростування страшних для дитини думок, а також обговорення їх за можливістю, допомагає їй долати тривогу і страх.

4. Необхідно навчати дитину технікам поведінкової терапії (ігри, обійми, слухання музики, гра на музичному інструменті, перегляд телепередач, техніки саморегуляції поведінки тощо). Постійно заохочуйте їх наслідування дитиною, а саме їх застосування – зробіть реалістичним.

5. Доцільно уникати надмірності у розрадах. Більшість тяжкохворих усвідомлюють неминучість смерті, але не розуміють цього. При таких обставинах надмірність у виявах розради сприймається і відчувається дитиною як брехня, зникає довіра до лікаря й підсилюються тривожні побоювання.

Потрібно тонко відчувати готовність дитини розмовляти на складні теми. Як тільки вона починає задавати «відверті» запитання, то чесні відповіді та поради будуть більш ефективними, чим «штучна» розрада.

6. Бажана постійна робота з усіма членами сім'ї. Дитина відчуває себе спокійною та захищеною, коли є затишок, комфорт і безпека у родині. Для цього потрібно проводити роботу з сім'єю: слухання батьків та родичів, чесність у відповідях на питання, робота з деструктивними думками та

помилковими переконаннями; демонстрування моделей поведінки, що допоможуть нормалізувати ситуацію.

7. Бажаним є застосування прийнятих терапевтичних технік та прийомів. Маленьким дітям подобаються прийоми ігрової, арт- та музико-терапії, що повинні стати частиною лікувального підходу при роботі з ними. Старшим – більше імпонують когнітивні поведінкові техніки та вони охоче ходять на індивідуальні консультації.

Отже, особливості прояву тривожності тяжкохворої дитини залежать від захворювання та його перебігу, від вікових та індивідуально-характерологічних особливостей самої дитини. Описано, психоемоційні й поведінкові ознаки та соматичні симптоми стану тривожності тяжкохворих дітей.

Констатовано, що тяжкохворі діти потребують «материнського» підходу від медичного працівника, а не інформованість дитини про хворобу та супутні з нею проблемні питання можуть спричинити у неї підвищення тривожності й страху. Тяжкохворі діти з проявами тривожності прагнуть довіри, підтримки й відкритості у спілкуванні. Вони важко переживають зміни, невизначеність, ускладненні й конфліктні міжособистісні стосунки, а також нещирість.

Запропоновані практичні рекомендації щодо регуляції стану тривожності тяжкохворих дітей є ефективними при взаємодії «лікар-пацієнт», поглиблюють знання самих лікарів й дозволяють оцінити важливість зазначеної проблеми задля підтримання стану здоров'я дитини та гарантуванню їй потреби у безпеці.

Список використаних джерел

1. Березин, Ф. Б. (1988). Психическая и психофизиологическая адаптация человека. Ленинград: ЛГУ.
2. Головин, С. Ю. (1998). Словарь практического психолога. Минск: Харвест.
3. Эмери, Дж. (2017). По-настоящему дельное руководство по паллиативной помощи детям для врачей и медсестер во всем мире. Москва: Проспект.
4. Зливков, В. Л., Лукомська, С. О. (2017). Спес Гіппократа: основи психології спілкування для медичних працівників. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М.; Київ.
5. Келли, Дж. (2000). Психология личности. «Теория личности (теория личных конструктов)», Санкт-Петербург: Речь.

6. Лічко А. Е. (1985). Подростковая психиатрия : (Руководство для врачей) : (изд. 2-е, доп. и перераб). Ленинград: Медицина.

7. Медична психологія. (2008). і .Д. Спіріна, І. С. Вітенко (ред.). Дніпропетровськ.

8. Томчук, С. М., Томчук М. І. (2018). Психологія тривоги, страху та агресії особистості в освітньому процесі: (монографія). Вінниця: КВНЗ «ВАНО».